

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven 3 nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Tržaška iredenta.

Italijanski poslanci so bili tako nepredvidni, da so interpelirali notranjega ministra, zakaj da je vzela vlada tržaškemu magistratu posle prenešenega delekrega. Bili so nepredvidni, da so to storili, ker se niso nadejali, da bo minister odkrito govoril. A grof Bylandt-Rheidt ni bil v zadregi in je povedal Italijanom naravnost, kakšno iredentovsko in veleizdajsko zalego je vzgojil avtonemni magistrat tržaški na avstrijske stroške.

Minister je rekel:

V svesti si svoje odgovornosti, je morala vlada gledati na to, da bi ji ne bili eni organi vsaj sovražni, ki sodelujejo pri javni upravi na ukaz države, katere posle upravlja. Tekom zadnjih let je bilo opaziti, da se tržaški magistratni uradniki nasproti državi sovražno obnašajo in da vlada po mestnih uradih duh, od katerega se ne more pričakovati objektivna varnost državnih koristi. Vse to je bilo zlasti pojasnjeno lanske leto, ko so se našle znane bombe in je bilo v te dejanje zapletenih mnoge mestnih uslužbencev. Se mnogo drugih resničnih dogodkov je dokazalo državi sovražno mišljenje tržaških mestnih uslužbencev. Spominjam med drugim na to, da je bilo zaplenjenih ob priliki najdenja bomb več iredentskih sestavkov, ki so bili — kakor je bilo to sodnijsko dognano — pisani od nekoga magistratnega uradnika. Uvidevam, da je bil vodja vse tiste afere z bombami neki mestni ljudski učitelj, ki je pred kaznijo zbežal v tujino. Spominjam dalje na to, da je italijansko trobojnico, ki je plapolala na svečanostni spomin vhoda italijanskih čet v Rim na stolpu mestne hiše, razobesil, kakor se je to dokazalo, neki mestni uradnik. Za zadeve mestne uprave v Trstu je tudi značilno, da je bilo podpisanih na brzogajnem pozdravu, ki je bil poslan ob priliki zaprtja pri bombni aferi prijetih oseb v Italijo, 25 mestnih uslužbencev, in da so imeli ti roke tudi pri državi sovražnem pojavu v Vidmu. Pri protiaustrijskih demonstracijah v Trstu niso nikoli manjkali mestni uslužbenci. Vladi je torej prišlo njenih dolžnosti nemogoče, da bi pustila politične posle v rokah takih organov.

Končno je minister omenil, da pa naj vse to ne služi v nikakšen znak nezadovoljstva in nezaupanja do tržaškega župana.

Hertis je predlagal, da se otvori debata o tem odgovoru, a predlog je bil od klenjen.

To je bil močan tobak in italijanski poslanci so metili ministra ves čas z medklici, kar je pa le pokazalo, kako neljubo jim je tako odkritje.

Na političnem shodu „Edinosti“ dne 4. febr. je pa izrazil dr. Rybář:

Mestni magistrat je bil za Trst in ekološko to, kar so drugod c. kr. okrajna glavarstva. Posle, ki jih opravljajo drugod c. kr. okrajna glavarji, te posle je opravljal v Trstu mestni župan. Na magistratu pa se govorilo, da oni se ne pokorijo nobenim zakonom, ne vladi. Vse razsodeb višjih instanc so bile zastoni. Ti ljudje, ki se niso ravnali po nobenih zakonih in vladnih odlokih, ki niso spoštovali razsodeb višjih instanc, ti so bili c. kr. okrajna glavarstva.

Pri nas je imela občina Trst tako avtonomijo, kakor je imela nobeno mesto v Avstriji. V šolstvu n. pr. upravlja v Trstu vse občina sama, dočim ima po drugih mestih tudi državna oblast svoje besede v šolstvu. V Trstu ima vlada v tem pogledu male pravice. Tako je v Trstu tudi v stavbenih stvareh kompetentna edina občina. Drugod ima pri tem tudi vlada

svojo besedo. Ako je n. pr. občina kako stvar odbila, možno je apelirati na vlado. V Trstu pa so na magistratu v tem oziru popolnoma neodvisni. Posledice temu so bile, da so gospodje na magistratu zlorabljali svojo oblast. Oni so izvrševali to oblast ne na korist prebivalstva, ampak na korist svoje stranke. Taka avtonomija je bila za nas krivica. Na magistratu so absolutisti. Oni so vedno izkoriščali to svojo oblast, za nas je bila ta absolutna vlada pravi despotizem. Mi lahko rečemo, da nam bo bodoče stanje le v korist. Mi bomo sicer še mnoge odvise od magistrata, zlasti glede šolstva. V tem pogledu je magistratu odvzeto samo nadzorovanje šol; ustanavljanje šol ima magistrat še vedno v svojih rokah. Mi bomo v tem cizru morali imeti še mnogo potrpljenja, a ne smemo obupati! Ko smo leta 1897. zahtevali, naj se ustanovi okrajno glavarstvo, se se mnogi smejali tej naši zahtevi. A došle se druge razmere, tako, da je morala tudi vlada uvideti, da ni možno več naprej in je zato storila odločilen korak. Mi se trdno nadejamo, da se nam izpolnijo tudi še druge naše želje.

Udarec je bil torej zaslužen. Upajmo, da bo vlada pametno postopala; avtonomija je dragocena stvar, in če je vlada vzame, mora svoje moč previdno rabiti; in ko je dosegla svoj namen, vrniti avtonomijo!

Srbsko-avstrijski konflikt.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Belgrad, 5. febr.

S soglasno izjavo zaupanja narodne skupščine je vlada utrdila svoj slabi položaj. S tem, da je odpovedala posojilo pri dunajski Unien banki je ta položaj še bolj utrdila, ker bi ravno radi tega posojila vlada imela pasti. Cela Srbija je ustala proti temu posojilu samo zato, ker je avstrijski, a v Srbiji je splošno teženje, da se emancipirajo od Avstrije, posebno v materialnem oziru.

V tako važnih dneh opozicija ne namerava vladi izpodnašati nog, da bo vlada se tem lažje brigala za državne posle. Kabinet ima vsaki dan ministrske seje in na njih se sedaj pretresa dveje najvažnejših vprašanj: kako kupiti brzostrelne topove in kako debiti denarna sredstva za zgradbo železniških prog, ker nočejo najeti posejila na Dunaju. Topovi se naroče na Francoskem.

Za zgradbo železnice bodo najeli notranje posojilo. Srbski denarni zavodi in denarničari bodo brez dvoma podpisali celo posojilo posebno za proge Cuprija-Paračin, ki se že gradi. Ta proga je važna radi tega, ker bo vezala vzhodni del Srbije, ki je bil doslej brez železniške zveze, s središčem. Od Paračina do Radujevca gre ozkotirna železnica, po kateri bo za slučaj carinske vojske z Avstrijo, odhajal srbski premet preko Radujevca ob Donavi na Crno morje. V tem slučaju bodo v Radujevcu zgradili velike klavnice, iz katere bodo pripravljene meso izvažali posebno na Angleško.

V merodajnih krogih še niso izgubili vse nade, da Avstrija odneha, vendar se pripravljajo tudi na slučaj, da Srbija zagazi v carinski boj. Zato se je pričelo živahno delo, grade se nove železnice, in da bo srbskim trgovcem olajšan izvoz po Donavi do Reznega na Nemškem, bo vlada najbrže kupila ves plojni park „Srbskega bledarskega društva“ in bo nadaljevala brodenje v lastni režiji. Tako bo vlada olajšala izvoz v Nemčije, s katero je bila trgovinska pogodba že sklenjena pod Pašičevo vlado. Ta pogodba bo sklenjena kmalu tudi v narodni skupščini, kjer je je finančni odsek že odobril.

Trgovinsko ministrstvo se je obrnilo na svoje konzulate v tujini, da preuči svoja tržišča, če bi se ondi ne dalo srbsko blago, in v keliki meri, razpečati. Deslej še niso

došla vsa poročila. A dobro kaže za srbsko žito posebno v Sveci. Velika belgrajska klavnica živahno dela. Cena mesa v Belgradu je visoka, akoravno je zaprta meja. Vse one vagone svinj, ki so bili vrnjeni iz Zemuna, je od trgovcev kupila „Mesarska banka“ po ceni 090 fr. kg., a dražje bi se ne bili prodali niti v Budimpešti niti na Dunaju. Dva vagona živine, ki sta bila vrnjena iz Zemuna, sta tudi bila prodana v Belgradu po dobri ceni, ker jih je belgrajska občina izjemoma osvobodila mitnine.

Več srbskih trgovcev te dni krene na Nemško, Francosko, Angleško in Belgijo, da prouče ondota tržišča.

Za enkrat se ne bo izvažalo preko Soluna, ker je Turčija sovražna srbsko-bolgarski zvezi. Dokler ne bo železnice Cuprija-Paračin, bo srbski izvoz šel preko Bolgarije na Varno, na Crno morje.

Da bi olajšale srbski izvoz preko Bolgarije, se bolgarske železnice priznale srbskemu blagu mnoge olajšave. V Belgrad prihaja vsaki dan nebroj brzovjavk, v katerih bolgarski trgovci srbske navdušujejo, naj vstrajajo v borbi. Med tem ko se po celi Belgariji prirejšajo shodi za srbsko-bolgarske zveze in proti Avstriji, Avstrija svobodno pušča bolgarsko blago čez mejo. Same zadnje nedelje je šlo preko Srbije 5 vagonov bolgarske živine v Avstrijo, medtem ko ni bilo izvožen iz Srbije niti eno živinč.

Dokler Avstrija tako dopušča bolgarski uvoz, Bolgari lahko vpijejo na Avstrijo, ker jih to nič ne velja! Pri avstrijskih tvrdkah so naročila edpovedale tudi občine in mnogi trgovci.

Tudi „Oficirska zadruga“, ki preskrbuje s potrebščinami ves srbski častniški zbor je odpovedala naročila s sledečo brzjavko: „Vsled avstrijskih šikan proti srbskemu izvozu in njenemu nedostojnemu prekinjenju trgovinske pogodbe odpovedujemo naročila.“ Predsednik te zadruge je znani polkovnik Aleks. Mašić. Tembolj pa prihajajo sedaj agenti iz Nemčije, ki se v kratkem napravili mnogo kupčij na škodo avstrijski industriji. Kjer se prepričata dva, tretji dobiček ima.

Te dni se je pred narodno skupščino obravnavalo o novih tovarnah. Sicer je že sedaj v Srbiji precej tovarn, a vsled malega kapitala se niso mogle razviti. Zadnji čas so posojilnice začele kupovati akcije pesameznih tovarn. To bo gotovo mnogo koristilo napredku srbske industrije.

Vsled zadnjih demonstracij proti „Stampi“ je prestavljen upravnik belgrajske policije in odpuščena dva mlajša policijska uradnika.

Srbiji neprijazni listi, posebno „N. Fr. Presse“ so ob priliki demonstracij raztresili okrog celo množico nerresnic, ki bi jih ne pobijal, da jih niste tudi vi sprejeli v svoj list. Nerresnica je, da bi bil kralj zapovedal divizionarju Popoviću, naj gre z vojniki na demonstrante, da pa se je Popović branil, češ da ima samo 1000 mož.

Vojniki so bili nepotrebni; ako bi jih bili nagnali proti demonstrantom, bi bila tekla kri. Tako pa nikomur ni padel las z glave. Iz istega vzroka niso poklicali orožništva.

Demonstrantje so napravili za 2—300 frankov škodo, to pa je vsekakor manjša škoda, kakor da bi padlo nekoliko ljudi. Demonstracije so res vodili člani radikalnega vseučiliškega odbora „Slovenski Jug“, a niso poverili 10.000 frank., namenjenih za makedonske Srbe, ampak so ravne prijeli pri tem nečastnem poslu tri mlade radikalce.

Ni res, da kralj obsoja politiko radikalov, in da se izogiba množice. Največja laž pa je, da je položaj v Belgradu nevaren.

V Belgradu teče življenje mirne naprej, kakor navadno. O nevarnosti nihče ne sanja ne. Vsak skrbi le za svoj posel. A da o nevarnosti ni govora, temu je dokaz, da se svobodno izprehaja po Belgradu znani Ba-

lugdžič, ki je obtožen izdajstva domovine.

Italijansko brodovje v primeri z našim.

Mnogo se govori in piše o razmerju med italijanskim in avstrijskim brodovjem; nekatere navdaja bojazen, ko vidijo, kako Italija pomnožuje svoje brodovje, vežba svoje pomerščake, posebno nadvse važne deteljne podčastnike, kako hitrost imajo italijanske bojne ladje in kako močno so oborožene in obsežne, drugim se zopet vidi naše brodovje pripravnije. Resnične razmerje je pa nakratko tole: Modernih bojnih ladij ima Italija 5 s 60.000 tonami, Avstrija 7 z 52.000 tonami; zastarelih ima Italija 10 s 128.000 t, Avstrija 3 z 19.000 t; oklopnih križaric: Italija 6 s 40.000, Avstrija 3 z 18.000 tonami, torpednih križaric: Italija 28 z 51.000 t, Avstrija 16 s 25.000 ton; torpedolovcev: Italija 15 s 5.000 t, Avstrija 1 (406 t ne všteti zastareli), visokomorskih torpedovk: Italija 12 (2000 t), Avstrija 7 (901 t), torpedovk: Italija 78 (7000 t), Avstrija 24 (2000 t), podmorskih: Italija 5 (800 ton), Avstrija 7. Torej Italija 159 ladij (296.154 ton, natančno), Avstrija 61 ladij (119.533 ton). V zgradbi pa ima Italija 36 ladij z 118.000 t, to je 4 bojne ladje (54.000 t), 5 križaric, 22 visokomorskih torpedovk in nekaj podmorskih; Avstrija pa le 2 bojne ladje in nekaj torpedovk.

Balkanska zveza proti Avstriji.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Belgrad. Akoravno se to demenjuje na Cetinju in v Belgradu, vendar ostane dejstvo, da je med Srbijo in Crnogoro sklenjena vojaška zveza. Stvar se je končno rešila jeseni ob priliki odhoda generala Save Grujića na Cetinje. Pogajanja o tem so se vodila pred niškim sestankom kralja Petra in kneza Ferdinanda, a istodobno odlikovanje kneza Nikole in kneza Ferdinanda z redom Karađorjeve zvezde ob priliki niškega sestanka je posledica uspešnih pogajanj v tem vprašanju. Med Srbijo in Bolgarijo je takoj po carinski zvezi bilo treba skleniti vojno zvezo. Ustvaritev trojne balkanske zveze pa je bila edležena po padcu Pašičevega kabineta.

Srbija se pripravlja.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Belgrad. Za zgradbo nove železniške proge Paračin-Zaječar se bo porabila tudi armada, da bi ta proga tem hitreje bila dovršena. Po tej progi se bo srbski izvoz dalje odpravljal preko Rudujevca po Donavi na Crno morje in da Avstrija v donavski ožini Gerdap ne bo mogla napravljati sitosti. Vojska že dela na novi dolgi progi Čičevac-Sveti Petar.

Carinska vojska s Srbijo.

Iz Belgrada poročajo, da je dunajska vlada voljna pričeti s Srbijo nova pogajanja, ako odstopi Stojanovićeve ministristvo. V srbski skupščini so zahtevali včeraj nacionalisti pri sestavi dnevnega reda glasovanje po imenih, a predne so pričeli glasovati, so se odstranili vsi opozicionalni poslanci. Sejo so merali zato preložiti na popoldne. V popoldanski seji so pa pričele opozicionalne stranke z obstrukcijo. Seje so morali zaključiti.

Srbsko gospodarsko razmerje do Avstrije v številkah.

Gospodarskega boja z Avstrijo Srbija trajne ne more vzdržati, če se pomislijo le sledeče številke: Ves izvoz rogate živine iz

Srbije je znašal 1. 1903 — 83.102 glav, in od teh je šlo v Avstrijo 82.848. L. 1904 so izvezili Srbi 64.209 glav, in od teh v Avstrijo 63.699. Pri prešidih je isto. L. 1903. je od 136.435 izvoženih prešidov šlo v Avstrijo 136.401, leta 1904 pa, ko se izvezili Srbi 147.173, so jih prodali v Avstrijo 147.173. Torej od 430.919 goved, ki so jih izvezili ti dve leti, je šlo samo 798 drugim kakor v Avstrijo!

Ves izvoz Srbije, ki je znašal v 25 letih od 1879—1903 — 1206,5 milijard dinarjev, je znašal v Avstro-ogrsko 1076,10 milijonov, v Turčijo 5230, v Bolgarijo 2870, v Rumunijo 1005, v Rusijo 1,20 milijonov dinarjev.

Torej je Avstrija deslej skoro edini veliki odjemalec od Srbije. — Če traja ta boj dalje, mora biti Srbija silno oškodovana. Avstrijski agrarji se pa veselo, ker poskodi vsled tega cena domači živini.

Notranje politični položaj.

Sanitetni odsek je sklenil včeraj, da hoče izvesti posvetovanje o izpremehi zakona za lekarnarje.

Za načelnikovega namestnika v poljedelskem odseku je bil izvoljen posl. Herzmanský.

Mladočuški klub je izvolil za načelnika dr. Pacaka, za njegova namestnika pa poslanca dr. Stranskega in dr. Kramarja.

Nemško češki poslanci so nevoljni na Bylandt Rheidta, ker jih toliko časa noče obvestiti o vsebini velivne reforme. Sicer sta bila obveščena o vsebini nameravane reforme Pergelt in Pacher, a sta morala obljubiti, da bosta melčala.

Načrt o volivni izpremehi predloži vlada zbornici 15. t. m. Vlada želi, da odsek kolikor mogoče hitro reši predlogo o vojaških nevinah, da prične zbornica z drugim branjem Sodijo, da prične zbornica razpravo o vojaških nevinah v ponedeljek in jo konča v sredo, nakar predloži vlada zbornici zak. načrt o volivni reformi. Poslanec Pacher je izjavil, da se svobodni vse-nemci vedno za splošno, enako in direktno volivno pravico, ako ohranijo Nemci svoje posestno stanje. Vsenemci se poslali vsem nemškim strankam dopis, v katerem zahtevajo, naj dobi Galicija samostojnost.

V prihodnji seji poljskega kola nameravajo predlagati konservativci, naj izključijo poslanca Greka in Daniela, ker sta za splošno volivno pravico.

Krščansko soc. listi naglašajo, da bo Gautsch težko izvedel volivno reforme v zbornici. Gautsch se mora sprijazniti z dr. Luegerjevim nasvetom, ako hoče izvesti volivno reforme, da jo oktreira. Nemci niso zadovoljni z Gautschevo volivno reformo, ker bi izgubili v zbornici po volivni prenosni mnogo poslancev. — Zdaj jih imajo 4823 odstotkov, a po volivni reformi bi imeli le 463 odstotkov poslaniških mest, 205 izmed 445 oziroma 450 poslancev.

Višji rudarski svetnik profesor Lorber in višji stavbeni svetnik Berger sta včeraj posredovala pri Gautschu, da bi bili pri napovedani izpremehi gosposke zbornice tudi tehnični zastopani v njej.

Ebenhoch o ogrski krizi.

„N. Wien. Tagblatt“ prinaša razgovor z dr. Ebenhochom o ogrski krizi. Dejal je, da so predlogi koalicije nečuvno vmešavanje v skupne državne-pravne in gospodarske razmere med Avstrijo in Ogrsko. Spor med krono in ogrskim narodom je dosegel svoj višek. Katastrofa je neizogibna. Moti se koalicija, ako meni, da je cesar esamljen. Za njim v tem vprašanju ne stoji le parlament, ampak vsi narodi Avstrije gredo v tej zadevi za njim.

Poraz Mladočehov.

Dne 6. t. mes. se je vršila v mestnem volivnem okraju kelinskem ožja volitev za izpraznjen Feřtov mandat. Pri prvi volitvi je dobil radikalec dr. Sobotka 1301 glas, Mladočeh dr. Baxa 857 glasov in socialni demokrat dr. Houser 598 glasov. Že veliko število socialnodemokratskih glasov je vzbujalo pozornost. Potrebna je bila ožja volitev med Mladočehom dr. Baxo in radikalcem dr. Sobotko. Mladočehi so se zvezali za ožjo volitev z realisti, socialni demokratje pa so se volitve vzdržali. A propadel je dr. Baxa in mandat, ki ga je imel 15 let, je za Mladočeha izgubljen. Dr. Sobotka je dobil 1697 glasov, 389 več, ko pri prvi volitvi, dr. Baxa pa 1105 glasov, 261 več ko 31. januarja.

Kriza na Ogrskem.

Nihče ne ve, kaj se bo zdaj zgodilo na Ogrskem. Včeraj je zberoval vodilni odbor koalicije, a so izjavili suhoparno, da hočejo nadaljevati posvetovanja. Baje so sklepali, kako nastopati v vsakem slučaju proti vladnim odredbam.

Baje 1. marca zbornica ne bo več vzela na znanje, ako odgodi vladar zasedanje in bo zborovala še nadalje. Zato pa vlada namerava razpustiti ogrski državni zbor. Feřterjary odputuje v soboto ali pa v ponedeljek zopet na Dunaj.

Res zadnji čas je že, da pade na Ogrskem odločitev. Boda na Ogrskem je velika kanska. Na deželi žive ljudje nakopičeni kakor čreda ovac po 30 do 35 oseb v eni sobi po plemiških veleposestvih. Za bomo plačilo morajo delati kakor sužaji tudi ob nedeljah in praznikih. A za ljudsko bedo se mažarski mogotci ne zmenijo. Gre se jim le za osebni dobiček in za osebne koristi, zato tak odpor. Ogrska ima le prihodnost, ako se zdrobi mažaronsko nasilstvo in se prične z resno gospodarsko preosnovo.

Brambeni odsek.

Poslanec Hoffmann pl. Wellenhof je zahteval, da mora deželno-brambeni minister odgovoriti določno na sledeča vprašanja: 1. V katerem stanju so razprave o novem brambenem zakonu, 2. kako misli nastopati vojna uprava glede vojaški dolžnosti podvrženih oseb na Ogrskem, 3) o oprostitvi zadnje orožne vaje in 4. o preosnovi vojaškega kazenskega postopanja. Italijanski poslanec Mauroner je izjavil, da bodo glasovali Italijani proti zvišanju števila vojaških novincev.

Nemški državni zbor.

V nemškem državnem zboru je utemeljeval včeraj poslanec Bernstein splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico pe vseh zvezinskih državah in sicer naj bi imeli aktivno in pasivno volivno pravico vsi državljani ne glede na spol, ki so dopolnili 20 leto. Drž. tajnik Posadowsky je izjavil, da sicer ne smatra dovolj močne socialne demokracije za pridobitev večine; proti splošni volivni pravici pa ima pomisleke z ozirom na meščanske stranke.

Verska vojska na Francoskem.

Framasonska loža je organizirala proti braniteljem katoliških cerkva svoje najgrobečnejše pristaje, poulične barabe, ki jih ne manjka na Francoskem. Tem ljudem ni sveta nobena stvar.

Svojo oliko so pekazali predvčerajšnjim v St. Cloudu. Čreda kakih 2000 združenih barab je krulila po mestu „Carmagnolo“ in pokazala svojo moderno oliko s tem, da je pobila šipe na štefiovi palači, Nato so pa korakali pred stolnico, kjer so pobili pred vsem šipe. A s tem junaškim činom še nezadovoljni, so vdrli v cerkev, iz katere so pometali klepi, stole, zastave in druge stvari, ki so jih polili s pestrojem, da bi jih zažgali, kar pa je orožništvo preprečilo. A orožništvo je depustilo, da se divjaki vrgli v Seino Marijin kip, ki je stal pred katoliško društvene hišo. Nadzornika, ki je inventiral včeraj popoldne premeženje v cerkvi sv. Ferdinanda, je prepošilo ste mladih mož, ki so zaprli in zabarikadirali nato cerkvena vrata in pričeli zvoniti.

Celo glasilo protestantskih pastorejv „Tägliche Rundschau“ pravi, da je pričelo ljudstvo izpoznavati pravi značaj zakona o ločitvi cerkve od države. Zakon govori o inventuri, a za to se skriva pravi namen, kaj in koliko nekdanjega cerkvenega premoženja zapleni država v vsaki cerkvi. Po postavi postane vsaka cerkev občinska ali pa državna last. Prazno poslopje se pa dá lahko brezplačno ali pa proti odškodnini v verske namene na razpolago vernikom. Zaplenjene cerkvene stvari bo pa izročila država vernikom le, ako prizna svetna oblast verskim zvezam lastninsko pravico do zaplenjenih stvari. Kar je zdaj prevzela vlada po inventuri v svojo last, bo pozneje razpojevala le pod težkimi pogoji verskim družbam. Ako ne bodo te postopale tako, kakor bo hotela vlada, bodo pa preklicali izpesejevanje.

Te je take barbarsko in umazano, da je lahko sram nekdanj vitezke Francije!

Zbližanje med Angleško in Rusijo.

Angleško časopisje je pričelo jako prijazno pisati o Rusiji. „Standard“ pribečuje izjavo nekega vplivnega ruskega državnika, ki sodi, da si nasprotujejo ruske in angleške koristi samo v Perziji, kjer želita obe državi priboriti trg za bombažev izdelke. Ke bo poravnana ta spor, bo lahko doseči sporazumjenje med obema državama g'de rešitve srednjeazijskih vprašanj, ker Rusija ne misli niti na Afganistan in tudi ne na Tibet. Angleške želje za zblizanje z Rusijo so lahko umljive. Nevarni angleški svetovni trgovini nise Rusi, marveč Nemci. V Rusiji sami ima še angleška trgovina prihodnost, a v Nemčiji ne. Zato pa ni nikakor izključeno popolne sporazumljenje med obema državama.

Angleška.

V novi angleški zbornici bo 100 odvetnikov, 71 tovarnarjev, 60 trgovcev, 45 bivših častnikov, 34 solicitatorjev, 29 žurnalstov, 28 vladnih uradnikov, 20 lastnikov lsdjedelnic, 10 yeomanskih častnikov, 10 zdravnikov, 10 uradnikov civilne uprave, 10 pivovarjarjev, 9 bankirjev, 8 profesorjev, 8 borzizancev, 7 tovarniških delavcev, 6 učiteljev, 5 črkostavcev, 4 arhitekti, 4 te-

sarji, 3 pridigarji, 3 trgovski sotrudniki, 2 mrliška ogleda, 2 mehanika, 2 kamnoseka, 2 delavca po kamnolomih, 2 železniška izprevednika, 1 skakač champion, 1 lasnik morskih topli, 1 kmet, 1 poljedelski delavec in 1 kovač.

Kitajci proti Američanom.

V Vašington prihajajo vladi severno-ameriških Zedinjenih držav neprestane poročila, da narašča na Kitajskem Američanom in ameriškim blagom sovražno gibanje. Zamenja kažejo, da nastopijo Kitajci v kratkem proti vsdm inozemcem, izvzemši morebiti Japonce.

Turški prestolonaslednik.

Nedavno so časopisi objavili vest, da je turškega prestolonaslednika Mohamed Rešata zadela kap. Princ Rešad je brat sultana Abdul Hamida ter rojen leta 1844 v Carigradu. Ako bi postal sultan, bi imel ime Mohamed V. Ako umre pa pred sedanjim sultanom, tedaj bi temu nasledoval najstarejši princ iz dinastije Osmanov, Jusuf Izedin, rojen leta 1857. Princ Jusuf je sin bivšega sultana Abdul Asiza, umrlega l. 1876. Jusuf je turški maršal in stanuje v Skutaru.

Rusija.

Volitve v gosudarstvenno dumo bodo 7. aprila, prva seja pa 28. aprila.

V Peterburgu so zopet odprli 48 tiskarn, ki jih je 5. t. mes. zaprla policija. Durnovo je naprosil zastopstvo lastnikov tiskarn, naj priporočajo stanevskim tovaršem, da opuste tisk karikaturn, ki bi žalile visoke osebe.

O pesameznih napadih in izgrelih na Ruskem dohajajo še vedno poročila.

Upornik kmetje so oplenili v soratevski guberniji posestvo justičnega ministra Akimova in zažgali vsa gospodarska poslopja.

„Rusi“ poročajo, da bo plačala država 34 milijonov rubljev posestnikom, kiso jim oplenili posestva kmetje.

Socialisti so napadli v Plenjem pri Varšavi 6. t. m. poneči poštni urad, ustrelili uradnega načelnika, ranili njegovega pomočnika, umorili uradnika, ki je imel službo in obropali blagajno.

Na Ruskem Poljskem odpravijo prihodnjo soboto obležno stanje.

Nemiri v peterburških gimnazijah se zopet pričeljo. Larinski gimnazije so včeraj radi nemirov zaprli.

Turki poraženi v Jemenu.

Jemenski vstaši so porazili turško armado v Jemenu, ki ima namen, da zaduši upor svebodoljubnih jemenskih arabskih rodov. Vstaški rodovi so obkolili več turških polkov, na katere so pričeli hitro streljati. Turki so bežali, vstaši se jih preganjali. V boju je bil nevarno ranjen tarški poveljnik general Fejzi paša. Zmaga je povzročila, da je prestopilo k vstašem še več arabskih rodov.

Koroške novice.

k Prijet dezertor. V Krivi vrbi so prijeli huzarja Aleksandra Bettesa od 6. huz. polka, ki je pred nekaj časom dezertiral od svojega polka. Orožništvo ga je oddalo poveljniku 3 eskadrona v Jezernici.

k Umrl je v Celovcu c. in kr. majer v pokoju Viktor Birnbacher, star 67 let. Bil je član celovškega občinskega sveta.

Dnevne novice.

Stari kašljajo na mlade. Ker smo opozorili dr. Tavčarja, da v njegovi stranki ni vse v redu, ampak da njegova veljava gine, kakor spomladanski sneg, je odgovoril takole:

„Slovenec“ ima svoje veselje nad takozvanimi „mladimi inteligenti“, ker ti zabavljajo na narodno-napredno stranko. To skromno veselje privoščimo „Slovencu“ prav od srca in tudi „mladim inteligentom“ nas ni volja, kvariti njihovo zabavo. To pa že zategadej, ker je njih zabavljanje popolnoma brezpomembno. Ti „mladi inteligenti“ reprezentirajo bomo malo inteligence, politične moči pa prav nič. To se je pokazalo na „shodu“ v „Uaienu“. Zbrale se jih je ravno en tucat, ki je zastopal menda sedem dijametralne nasprotujočih si struj. Se ta tucat inteligentov se niti glede glavnih načel ni mogel zediniti in se je razšel, ne da bi bil kaj opravil. Vse zabavljanje teh ljudi, ki se sami imenujejo mlade inteligente, pa so deslej le dokazali, da so še zelo mladi, nima drugega namena, kakor obračati pozornost na nekaj oseb, ki bi rade na ta ali oni način naprej prišle. Za taka zabavljanja pač ni vredno, da bi se kde zmenili.

Slabo parirano, viteški reprezentant politične meči! Že zdaj Tavčarjev vpliv silno pada, a s takimi nemoškimi odgovori bo dosegel le to, da bodo mladi lovci čiste ugnali starega brezzobega leva. Lev tuli, ne kašljaj!

Sedemdesetletnico svojega

rojstva praznuje dne 11. t. m. g. dvorni svetnik Josip Suman. Rojen je bil pri Sv. Ani v Slovenskih gorah, ed l. 1860 profesor na mariborski gimnaziji, potem na Dunaju. L. 1884 je prišel za ravnatelja na višjo gimnazijo v Ljubljano, l. 1890 je postal o. kr. dež. šel. nadzornik. Kot mlad profesor je začel že pisati v razne liste in se je izpočetka bavil s študijami o stari dobi slovanstva. Od ted je prešel na jezikoslovje in je Slovence seznanjal s primerjalnim in splošnim jezikoslovjem. Večje delo je njegova „Slovenska slovnica po Miklošiču“. Spisal je tudi slovensko slovnico za srednje šole in še več spisov v slovenskem in nemškem jeziku, ki se vsi bavijo s Slovenci. G. dvorni svetnik si je zlasti na Stajerskem pridobil mnogo zaslug za razvoj tamošnjega narodnega življenja. Bil je tajnik in odbornik mariborske čitalnice. Kot izbornega šolnika ga imajo v spominu njegovi mnogeštevilni učenci. Gosp. dvornemu svetniku Sumanu naše iskrene čestitke!

Stavka v Trbovljah pone-

srečena. Iz Trbovelj se nam piše: Senzacijo vzbujata tukaj aretacija socialno-demokratskega vodja Linhart. Eskortiran je bil opoldan včeraj v Ljubljano, kamor ga je pripeljalo 6 orožnikov. Ljudje ugibajo, zakaj v Ljubljano, in ne v Laško ali v Celje. Demokrati so silno poparjeni, ker se je slutev, priobčena v sebotni štev. „Slovenca“, uresničila. Demokrati s svojo samovoljno stavko niso dosegli čisto nič. Kristan je včeraj vse hudiče klical na pomoč in se stokrat pridušil, pa nazadnje je moral zbranim soc. demokratskim delavcem povedati, da stavka ni imela uspeha, naj toraj gredo na dele! Seve so tega krivi „farji“ in „Pazn. in del. podp. društvo“. — Rdečkarji naj si zapomnijo: da računa nikdar več ne bodo delali brez „Podpornikov“! Merda se zdaj vsaj nekateri soc. demokrati izpametujejo. Ta žalostni peraz ubogega delavstva, ki se je dalo zapeljati socialnodemokratskim „voditeljem“, naj pokaže delavstvu, da se mu je organizirati v samostojnem strokovnem društvu brez politične rdečkarske primesi, ki povsod vse pokvari.

Zoper nerazdružnost zakonske zveze.

Poziv takih kapacitet v zakonskih zadevah, kakor so Wolf, Tschann, Schönerer itd., je našel svoj odmev na Slovenskem. Prvi, ki je sprejel agitacijo za razdružnost zakonske zveze, je — „Slovan“. Ta list, ki stoji po svoji literarni vsebini tako nizko, da vsi spisi niso vredni gladkega papirja, na katerem so tiskani, in ki v ilustracijskem delu objavlja same stare, že davno iz drugih listov znane podobe, se hoče delati interesantnega s tem, da agitira za razdružnost zakona. Mladi dr. Novak dekazuje — pa menda ne iz lastne izkušnje, ker ni oženjen — kako strašno hudo je to, če morata dva do konca življenja skupaj živeti. Dr. Novak je o svoji stvari tudi slabo poučen, sicer ne bi mogel trditi, da je bila kdaj v katoliški cerkvi razdružljivost priznana. Veljaven in izvršen zakon je bil v katoliški cerkvi vedno nerazdružen. Dr. Novak nam je tudi izdal, da je kranjska odvetniška zbornica izvolila poseben odsek, ki naj izdela resolucijo o razdružnosti zakonske zveze ter jo pošlje vladi. Nižjeavstrijska odvetniška zbornica je to že storila, kar ni čudno, če pomislimo na številni judovski kontingent. „Slovan“ je pač zatajil svoje ime in svoj značaj s tem, da se je vtaknil v to iz judovsko liberalnih in vsenemško-protestantovskih krogov izvirajočo agitacijo.

— Vsled goljufije je bil prijet v Solnogradu dninar Matija Berger iz Novega mesta in neki njegov drug. Oba sta naročevala pod tujim imenom in od raznih tovarna vino in žganje in to potem prodajala, ne da bi prej kaj plačala.

— Iz Mengša. Umrl je nadmlinar Valentin Zer, ki je bil 38 let pri Majdičevem mlinu v službi. Umrl je vsled težke operacije na nogi v Ljubljani ter bil domov pripeljan. — Zmrznil je hlapec Janez

Ovca. Nakladali se les, pa jim je gospodar kupil liter žganja. Eden se je komaj rešil, ta pa je zmrznil. Zopet en zgled, kako žganje greje. — Za „Dom“ sta darovala dva dobrotnika v zadnjem času eden 200, drugi 700 K, tako da je sedaj nabranih nekaj čez 3300 K. živeli nasledniki!

— **Za ribniško dekanijo** bo sestanelek „Sodalitatis“ v sredo dne 14. februarja v Ribnici ob 10. uri.

— **Stavkujoči kurjači in mornarji Lloyd** so sklenili, da počakajo, kaj ukrenejo uslužbenci parobrodne družbe „Unione austr. di Navigazione“, protestirajo proti subvenciji 66 milijonov kron, ki jo namerava vlada dovoliti Lloydju za parobrodno zvezo z Mehiko in da zvišajo svoje zahteve tako, da naslednje hočejo kurjači 20% priboljška pri plači, mornarji pa 25%. Lloyd pa zahteva, da se vsi uslužbenci takej zopet podaje na delo in se potem pogaja z delavci glede plač šele 15. in 31. marca. Parobroda „Leda“ in „Dalmazia“ sta odplula proti Levanti s pomočjo 2 kurjačev c. kr. mornarice; kurjači in mornarji „Bukovine“, „Esperije“ in „Vindobone“ pa so se pridružili stavkujočim tovarišem.

— **Vojaško veteransko društvo v Kranju** priredi plesni venček dne 10. svečana na „Novi pošti“, prvo nadstropje. Začetek ob 8. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

— **Srbski listi o prvi slovenski zdravnici.** Najuglednejši srbski list „Trgovinski Glasnik“, organ združenih srbskih trgovcev, in ugledne „Beogradske Novine“ prinašajo zelo simpatične beležke o prvi slovenski zdravnici v Ljubljani, gđ. Eleonori Jenkovi in odličnih njenih starših, gospej Terezini in gospodu dr. Ljudevitu Jenku.

— **Ondriček v Gorici.** Dae 20. t. m. pride v Gorico sloveči češki umetnik Ondriček. Skandal je, da so lepaki za koncert le laški!

— **Bosanska svoboda.** „Hrvatski Dnevnik“ v Sarajevu je bil že 17krat zaplenjen, dasi je komaj začel izhajati.

— **Sodalitas ss. C. J. za kamniški dekanat** ima svoj shod v sredo, dne 14. svečana ob 10. uri na Homcu.

— **Občinsko naklado na žganje** so sklenile občine: Homec, Smarča, Radomlje.

— **Umrli** je v Trstu nagloma gosp. Ivan Bavdek, pom. uradnik in prelagatelj spisov na slovenski jezik na tržaškem višjem dež. sodišču. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil rodom iz Ljubljane.

— **Tomišeljke volitve.** — **Liberalci pogoreli.** Dae 1. februarja je bila volitev občinskega odbora v Tomišlju. Magistratni koncipist Franc Svigelj, ki ima menda na magistratu premalo dela, da se vedno vtika v tomišeljke zadeve, se je hvalil, da bodo letos v Tomišlju liberalci zmagali, a 1. februarja ga je menda vendar prepričal, kako se je blamiral in zmotil. Po zadnjih obč. volitvah pred 3 leti so poizkusili še svojo srečo v I. razredu, kajpak da so pogoreli, a letos si niso upali blizu priti k volitvam. Imeli so še te smole, da je njihov župan in spe Janez Svigelj starejši v preiskavi zaradi hudelestva goljufije in ni smel voliti, a ker je pastir udarjen, razkropilo se je še par njegovih zvestih ovčic, nekatere so se pa izneverile in volile može katoliškega prepričanja, tako da lahko rečemo, da je liberalna stranka v Tomišlju — bila. — Lansko leto se je „Narod“ širokoustil, da je v Vrblenji, ki spada v tomišeljko župnijo zmagal liberalni župan Martin Furlan. V kratkem hočemo to stvar pojasniti. Martin Furlan je nasprotnik tomišeljke župnije, ker se mu zdi škoda kaj prispevati v ta namen, boljše je po njegovem mnenju denar nesti v gostilno, zato je res s pijačo skupaj spravil one volilce iz občin Iškalka in Iškavas, ki imajo v Vrblenji volivno pravico in je res par glasov večine zmagal in postal župan, a domači občani so v večini proti njemu. Torej se vidi iz tega, da se tu ne gre za liberalstvo in klerikalstvo, ampak le za par viharjev, katere bi morali tudi oni občani plačati po direktnem davku, ki niso v tomišeljki župniji, za tomišeljko župnijo. O Martinu Furlanu je znano, da je na Igu največji klerikalec in ga je že marsikat ri kozarec izpil pri „klerikalcih“. Menda bo toliko dosleden, da se v Vrblenji in v Tomišlju ne bo kazal liberalca, kar bomo zlasti letos videli pri deželnozberskih volitvah. Ako pa zna biti klerikalec in liberallec obenem, potem ga pustimo „Narodu“ in naj bo le penosen nanj.

— **Mož, ki je navajen ječe.** 23 let je že sedel radi raznih tatvin v ječi Leopold Blatnik. Dne 6. januarja ukradel je v Artičah pri Radni Neži Kernc podplate, usnje, hlače, suknjice. Vsa ta dejanja pripozna. Ne pripozna pa, da bi bil pri Ignac Komlancu in Jožefu Seljaku od tam vzletel razno mizarstvo in tesarsko orodje.

Vse to se mu je baje le posodilo. Sodni dvor sklene, da se obravnava preloži. Mož bil je že kaznovan, ko je še pela palica. Tako jih je enkrat dobil na zadnjo oplato 30, drugič 40 in enkrat 45.

— **Za pot v Ameriko sta se preskrbela.** Anton Murgelj in Martin Rifelj iz Zidane vasi sta Franc Grabnarju iz Gornjeje Kamna vkradla 600 K. Pri aretaciji dobile se je pri njih še samo 370 K, drugi denar je bil najbrže pripravljen in skrit za beg v Ameriko.

— **Vrsta porotnih obravnav pri porotnem sodišču v Novem mestu.** Ponedeljek 26. febr.: Borštinar Alojz, hudelestvo po § 127; Simončič Anton, hudelestvo po §§ 197—203; Zgonc Jožef, hudelestvo po § 127 in Perpar Anton, hudelestvo po § 125. Obravnave trajale bodo samo dva dni.

— **Popolnoma segnito** so našli blizu Gorice truplo nekega Ivana Benne iz Dornberga, ki se je 27. decembra m. l. oddaljil iz doma in bogsigavekam izginil. Mež je bil malce slabe pameti, vrhutega pa so ga trle rodbinske skrbi. Najbrž si je sam končal življenje.

— **Mornariške vesti.** Na novi vojni ladji „Erzherzog Friedrich“ so se vršile preizkušnje s podmorskimi Whitehead-terpedi, ki so se izvrstne obnesle.

— **Samoumor.** V Trstu se je ustrelil uslužbenec I. tovarne za riž, Herman Donaggio. Bal se je odkritja njegovih precejšnjih netočnosti v denarnih zadevah na škodo tovarne.

— **Za vodjo sanitetnega odseka tržaškega mesta** je imenovan delegirani namestniški svetnik gosp. Fabiani gospoda dr. Bedena, ki je znan po svojem znanju, energiji in korektnosti. Torej je za vedno odzvenile magistratovim doktorjem, ki so poleg zdravilstva reševali tudi italijanstvo Trsta.

— **„Župnik umoril svojo staro mater“.** Pod tem naslovom je prinašal „Narod“ očitno škodoželjna poročila o žalestnem umoru v Pelezniku, kjer so našli umorjeno staro mater ondotnega župnika Tomaševiča, slovensko stajenko Anoro Rancigaj. Mi smo takoj prvi dan opisali položaj stvarno, ne da bi se postavili na stran kakega obtoženca. Včeraj zvečer je pa prišlo iz Zadra naslednje poročilo: V razpravi proti umoru obtoženemu Tomaševiču, njegovemu slugi Kovačeviću in Antoniji Oštrici se je zgodil danes senzacionalni prevrat. Postajevođa orožništva Kalajdič je podal odlečujočo izjavo, iz katere je jasno, da je umor izvršil sluga Kovačević na prigovarjanje Oštrice. V sled tega je bil Tomaševič izključen od obtožbe. Državni pravdnik bo govoril v petek, zagovornik v soboto. Skoro gotovo se tudi že v soboto proglasi razsodba.

— **Za nemški „Studentenheim“ v Kočevju** je nabranih doslej 39000 K. Z zgradbo bo še letos pričeli. — **Praščijo kugo** imajo v Senožečah.

— **Zaradi bogoskrunstva** je bil obsojen v Gorici neki Hektor Martinelli na 13mesečno ječo, ker se je 2. decembra pr. l. splazil v cerkev sv. Ivana, odprl tabernakelj in povžil Najsvetejše. Da merajo Lahiti biti v takih stvareh vedno prvi!

— **Železnico** bodo napravili med Červinjanom mimo Ogleja do Belvedere na Goriškem.

— **Veteransko društvo v Št. Vidu nad Ljubljano** priredi plesni venček dne 11. svečana t. l. v gostilni gosp. Antona Šinkeljca pedemače pri Zibertu na Trati. Pričetek ob 4. uri popoldne.

— **Kje so milijoni?** Pod hudomušnim naslovom „Kje so milijoni?“ prinaša tržaški „Sole“ daljši članek, kjer pravi, da je treba ostro preiskati, kako je petrošila tržaška občinska uprava 24 milijonov kron, ki jih je prejela od vlade kot posejilo za javna dela. V ta namen pa se ni storilo popolnoma ničesar v vsem mestu in tudi milijonov ni nikjer, ki so bili posojeni v ta namen. Kam so izginili ti milijoni, vprašuje „Sole“.

— **Promoviran** je bil na graškem vseučilišču za doktorja prava g. Stanek Trnovec.

— **Mrk lune.** Jutri, dne 9. t. m., mrkne luna. Pri nas se bo mrk videl le deloma. Mrknjenje prične ob 3 uri 57 minut popoldne in konča ob 11. uri 40 m. predpoldne.

— **Ljubljanske novice.** Ij O Linhartovi aretaciji se poroča: Linhart je bil aretiran na podlagi nekega anonimnega pisma, ki ga dolži, da je on zanetil ogenj v propadlem sec. dem. konsumnem društvu v Ljubljani in ker nekateri trdijo, da se je s tem sam bahal. Koliko je Cobal v zvezi s to aretacijo, nam

ni natančno znano, značilne za razmere v soc. demokratski stranki je pa vsekakor. — Danes je bil Linhart na svojo pritožbo iz preiskovalnega zapora izpuščen, preiskava se pa nadaljuje.

Ij **Strokovno društvo lesnih delavcev za Kranjsko** je priredilo pretečno nedeljo jako dobre obiskane zabavni večer v prostorih „Slovenske krščansko-socialne zveze“. Po kratkem pozdravu društvenega predsednika gospoda P. Bizjaka je v jako šaljivem govoru gospod dr. Krek z ozirom na to, da so večer priredili lesni delavci, opisal nekatere ljudi, katere imenujemo z ezirom na njih obnašanje t. n. klada, drva ali grča. Najbolj je seveda pohvalil poštene kranjske grče. Gospod Soukal je jako dobro deklamoval smeh zbujujočo pesem: „Ubogikmet“, katero je moral na splošno zahtevo občinstva ponavljati. — Vrlo dobre je tudi pevski zbor pod vodstvom g. kateheta Čadeža rešil svojo nalogo. Zadnja točka programa je bila narodna igra „Oglar“, katero so vrli igralci jako spretno igrali. Posebna pohvala gre gg. Vrančiču in Peterlinu, ki sta res izborno rešila svoji vlogi. Društvu lesnih delavcev pa želimo vsestranskega napredka in razvoja.

Ij **Predavanje.** Kršč. ženska zveza ima jutri, 9. februarja predavanje v prostorih Kršč. sec. zveze, Franciškanske ulice. Predava dr. Evgen Lampe. Začetek ob 3. popoldne.

Ij **Ofcet Ožbetovega Janeza** pelje se v nedeljo glasom včerajšnih poročil iz Kurje vasi preko Karlovske ceste, Florijanski ulice, Starega in Mestnega trga, skozi Spitalske in Prešernove ulice, Dunajsko ceste skozi Sodnijske ulice, čez sv. Petra cesto, Wolfve in Gosposke ulice, čez Turjaški trg, Breg, Trnovski pristan na dom ženina v Cernetovo gostilo. Po mali južini na ženinovem domu pelje se vsa „Ofcet“ čez Trnovski pristan preko sv. Jakoba mostu, Stari in Mestni trg skozi Spitalske ulice v hotel „Union“, kamor dosepe ob 9. uri zvečer. Nevesta se odpelje ob 4. uri z vsem spremodom iz Crne vasi Zanimanje za le to veliko skupino, katere poseti XIV. veliko maskarado pevskega društva „Ljubljana“ in za prireditev samo narašča od dne do dne in upati je, da poda društvo izredni užitek. Predprođajo vstopnic blagovolilo so iz posebne prijaznosti prevzeti trdke: gg. Jakob Zalaznik na Starem trgu, Fr. Iglič na Mestnem trgu in Sešarkova trafikla v Selenburgovih ulicah. Da se občinstvo ogne nepotrebnimi gneči pri blagajni, naj si blagovolji preskrbeti vstopnice potem predprođaje. Vstopnina za osebo znaša 1 Krono.

Ij **Odbor „Naše Zveze“** se je dne 6. t. m. takole konstituiral: Ivan Kežžar, predsednik; Anton Trstenjak, podpredsednik; Ivan Podgornik, tajnik; Ivan Restan, blagajnik; ostali gg., ki smo jih že v ponedeljek navedli, ostanejo kot odborniki. Odbor se hoče takej lotiti dela in bode z vso energijo delal za interese uradniškega stanu in njegovih članov, ki so ga dozdaj povsod zlasti pa v politiki gotovi ljudje pri nas le izkoriščali.

Ij **Pes povabljen pred sodišče?** Danes se je vrnila pri tukajšnjem c. kr. okr. sodišču neka razprava radi povračila vsled pasjega popada povzročene škode. Tožnik je trdil, da je tožencev pes, ki ga je popadel, velik in sivkasto-tigraste barve; toženec pa temu nasproti, da je njegov pes srednje velik in rjavkaste barve. Da se sodišče same prepriča o identiteti hudodelca in ga konfrontira z napadenim tožnikom, odredilo je, da se ima prvesti na sodišče. Vsled tega stala je danes pasja mrcina v sodni dvorani pred sodnikom in čakala obsedbe — svojega gospodarja.

Ij **Na semenj** je prišlo izredno veliko židev, ki so pokupili vse živino.

Ij **Pobegnil** je iz Ljubljane trgovec Tratar, ki je prišel v konkurz. Pasiva znašajo 50000 K.

Razne stvari.

Najnovejše.

Velikih vojnih vaj ne bo na Ogrskem, ker ni bilo tam že dve leti nobenih naborov.

Poizkušeni samoumor milijonarja. Večkratni milijonar 60letni Karol Leibach v Cervinci je izprožil strel proti sebi, ker je imel neozdravljivo hibo na srcu. Ranil se je težko, vendar upaje, da mu ohranijo življenje.

Družbo sleparskih igralcev se zasačili v Opatiji.

Cudno oproščenje. Oproščen je bil pri porotni sodnijski obravnavi v Budimpešti žurnalista Ladislava Fenyesa, ki je pisal v nekem članku, da je cesar kršil svoje prisege.

Z dinamitom si je glavo razstrelil v Oberwarthu rudar J. Hermann. Vzrok ljubosumnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nameravan hudodelski napad na dunajsko Slovence.

Dunaj, 8. febr. Danes zvečer namerava prirediti slovensko akademsko društvo „Slovenija“ slavnostno akademijo za sedemdesetletnico slovenskega pesnika in pisatelja Josipa Stritarja. Prireditel ima čisto akademičen značaj in se bo vršila v Kursalonu Mestnega parka. Na to prireditel namerava nemški nacionalci zločinski napad z javnim nasiljem. Nemškonacionalni dijaki so razvili veliko agitacijo, da pridero danes zvečer v „Kursalon“ ter da tam sile napadejo zborujoče Slovence in jih vržejo iz zborovališča. Agitira se, da pridejo napadalci oboroženi s palicami v velikih masah. Vsenemški listi pa pozivljajo s hujskajočimi noticami, da bi se nasilstvo proti dunajskim Slovincem izvršilo v čim večjem obsegu. „Alldeutsches Tagblatt“ piše danes zjutraj: „Kakor se nam poroča, se danes v veliki množini razširjajo po Dunaju listki s sledečim oklicom: Vabilo k velikemu koncertu v „Kursalonu“ Mestnega loga ob pol 8. uri zvečer. Dunajski Nemci! Pridite množestveno! Pokažite vsi, vi nemškonacionalni dijaki, telovadci in drugi Nemci, da varujete nemštvo Dunaja. V velikem številu sledite našemu klicu!“ — „Alldeutsche Korrespondenz“ piše: „Jako verjetno je, da bosta ob Stritarjevi akademiji obe stranki jako hudo udarili druga ob drugo.“ Take opezarjajo vsenemški mob, da bi prišel številne pebijat Slovence. Nečuvane je, da se more tako hudodelsko hujskanje vršiti javno. Videti hočemo, ali bosta vlada in varstvena oblast pustila prosto roko vsenemškemu zločincem! Saj se vlada zdaj ne bo mogla izgovarjati, da ni vedela za pobalinsko nakano, preden se je izvršila. V slovanskih krogih dunajskih je zbudila ta vest velikansko ogorčenje. Poslanci „Slovenske zveze“ so takoj sterili potrebne korake. Poslanec dr. Ploj je stavil danes interpelacijo na ministra notranjih zadev, v kateri navaja omenjena dejstva in vprašuje vlado, ali je veljna vse ukreniti, da se nameravani zločin prepreči in zagotovi nemotenost slovenski slavnostni akademiji. Dr. Ploj je šel osebno k grofu Bylandtu ter zahteval, da mu takoj odgovori na interpelacijo. Ako minister takoj ne odgovori, vložil „Slovanska zveza“ nujni predlog v tej zadevi.

V današnji seji državnega zbora je notranji minister takoj odgovoril. Odredil je vse, da slavnost ne bo motena. Okolu „Kursalonu“ napravijo policisti kordon.

Dunaj, 8. februarja. Danes je bil pred splošnimi avdijencami tržaški škof dr. Nagl zaprisežen kot tajni svetnik.

Dunaj, 8. febr. Podpredsednik drž. zbora Zacek se je danes cesarju v avdijenci zahvalil na visokem odlikovanju. Cesar je pri tem govoril o parlamentarnem položaju in z ozirom na spravo v moravskem dež. zboru dejal: „To je edina jasna točka v sedanjem žalostnem času“.

Dunaj, 8. febr. Justični odsek je sklenil razpravo o zakonu glede avskultantov. Justični minister je izjavil, da je vlada pripravljena napraviti 60 novih adjutov, tako da bo le 59 neadjudiranih avskultantov, dočim jih je sedaj 119. Peto mesto adjutuma bo 2500 K po petletni službi.

Dunaj, 8. febr. Ko je drž. zbornica končala tretje branje zakona o zavarovanju privatnih uslužbencev, pričela je z drugim branjem predloge o brambi domačega hmeljarstva.

Dunaj, 8. febr. Tu je umrl vseučiliški profesor Menger.

Solnograd, 8. februarja. Tu neprestane sneži. Promet je silno oviran. Na nekaterih železniških pregah je ustavljen promet, po nekaterih pa prihajajo vlaki z velikimi zamudami.

Budimpešta, 8. febr. Koalicija organizuje vedno večji narodni odpor. V petek bodo koalicijske stranke sklicale shode, na katerih bodo koalicijski prvaki poročali o prekinjenih pogajanjih z Dunajem. V soboto bo v mestni dvorani shod vseh koaliranih strank, ki bodo manifestirale v prilog narodnih zahtev.

Budimpešta, 8. februarja. Minister Kristoffy odpotuje za dalje časa v Opatije, ker baje namerava odstopiti.

Budimpešta, 8. febr. Cuje se, da Banffy pripravlja nov načrt za razvozlanje krize, ter da ga je že naznanil nekemu skupnemu ministru, da ga na kak način sporoči cesarju. Tisza se je izjavil, da bo mir nastal prej ali slej, vse se pa mora združiti proti vladi, če bi hotela razpustiti državni zbor. Govori se, da bo Tisza stal na čelu prehodnega ministrstva, katero bi podpirale vse stranke.

Temešvar, 8. februarja. Tu je v pestelji zgorel topničarski stotnik Stefan Teth. Zaspal je z gorečo smodko.

Pulj, 8. februarja. Bojne ladje „Kronprinz Rudolf“, „Kronprinzessin Stephanie“ in „Tegethof“ so vsled odredbe mornariškega poveljstva izločene iz operativnega brodevja in pridružene za lokalno obrambo Pulja. Tako se zmanjša število avstrijskih bojnih ladij na 9 proti 18 italijanskim. Najnужnejša potreba je graditi nove ladje. (Glej politični pregled. Ur.) Križarica tretjega reda je prekrščena v „Lacreme“.

Trst, 8. februarja. Italijanske občine pošiljajo proteste proti vladnemu postopanju s tržaškim magistratom.

Reka, 8. februarja. „Fiumei Hirlap“ je zaplenjen zaradi razžaljenja Veličanstva.

Berolin, 8. febr. Polkovnik Geedke, ki je v ruske - japonski vojski poročal v „Berliner Tageblatt“, je bil obtožen, da je naslov „polkovnika“ nesil po krivici, a je bil oproščen.

Mürzzuschlag, 8. febr. Danes so izkopali truplo umorjene Marije Maier in v navzočnosti obeh morilk nanovo obducirali.

Kristijanija, 8. febr. Eleonora Duse je nevarno obolela.

Odesa, 8. febr. V Sevastopolu se je pričela obravna proti trem častnikom, 68 mornarjem in enemu zdravniku, obtoženim upora na „Potemkinu“.

Mesina, 8. febr. Vsled velikega viharja na morju se je v Galati podrlo deset hiš. Več hiš so morali izprazniti. Vihar traja še.

Belgrad, 8. februarja. Srbska vlada je naznanila velevlastim, da je avstrijska vlada kršila avstrijsko-srbski trgovski dogovor.

Kodanj, 8. februarja. Sem so prišle vesti, da je bolezen angleškega kralja Edvarda tako nevarna, da se zdravniki in njegovi sorodniki resno boje za njegovo življenje.

Sofija, 8. februarja. Zasedanje bolgarskega sobranja je zaključeno.

New York, 8. februarja. 550.000 podkopačev se pripravlja na širajk. Razpelagali bodo s kapitalom 15 milijonov kron.

Peterburg, 8. febr. Linevič brzejavlja: General Rennenkampf je prišel v Cito ne da bi preliel kaj krvi. Prebivalci mesta so razoreženi. 200 revolucionarjev je prijetih, agitatorji so pobegnili. V Vladivostoku in v Harbinu je med četami mir. V Vladivostoku se agitatorji skrivajo na parnikih. Iz Tiflisa se poroča: V Suši se razvija normalna življenja. V Baku se bo meseca marca vršil kongres posestnikov petrolejnih vrelcev.

Peterburg, 8. febr. Naučno ministrstvo je odredilo, da se imajo v ljudskih šolah v Ruski-Poljski vsi predmeti poučevati na poljskem jeziku.

Tokio, 8. februarja. Mali bredelastniki so sklenili, da za vožnje v Vladivostok, na Sahalin, Filipine, v Indo Kine ustanove zvezo z 200 milijoni dolarjev kapitala. V zvezi bo 132 ladij.

Pariz, 8. februarja. Drž. pravdnistvo teži več župnikov, da so se udeležili odpera proti vladni inventuri.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padečina v mm.
7. zveč.	730.2	0.9	sl. sever	obl.	
7. jut.	732.0	0.0	sl. jvzh.		
2. pop.	732.2	4.3	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 1.4°, norm. -1.0°

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Velika
ekspozitna tvrdka.

Franc Keber urar in trgovec z
zlatnino in srebrnino

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov i. t. d. po najnižjih cenah. 286 10-1
St. 109, srebrna cil. rem. ura v kamnih tekoča gl. 3.75
„ 137, srebrna anker rem ura s tremi močn. pokrovi „ 5.90
„ 185, srebrna cil. rem. ženska ura, močno kolesje „ 4.50

Zahtevajte veliki in najnovejši cenik, ki ga razpošljem brezplačno.

Ljubljana
Dunajska cesta št. 12

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, odd. V z dne 12., 16 in 30. januarja 1906 opr. št. 3321/5 prodajo se na javni dražbi na spodaj imenovanih krajih in spodaj navedene dneve, vsaki dan od 9—12 ure dop. ter od 2—6 ure pop. naslednji predmeti:

I. dne 19. do všteti 28. februarja 1906 in dne 26. do všteti 28. febr. 1906 v c. kr. notarski pisarni podpisanega (Ljubljana, Sodnijske ulice 9) juvelirsko blago vsake vrste, dragocenosti v zlatu, srebru in dragih kamenih, ure, verižice, škatljice i. dr.

II. dne 1. in 2. marca 1906 v juvelirski prodajalnici v Ljubljani, Prešernove ulice 9 raznovrstne dragocenosti, Wertheimska blagajna in trgovinski inventar;

III. dne 3. marca 1906 v Ljubljani, Pod turnom (Tivoli) v hiši št. 5 hišna oprava. Predmete se sme ogledati zgoraj navedene dneve in na gori imenovanih krajih vsakekrat pol ure pred začetkom dražbe.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1906.

C. kr. notar kot sodni poverjenik:

Dr. Karol Schmidinger l. r.

277 3-1

Minka, enkrat za vselej ti danes povem,
Ako hočeš ostati, čuj me, kar zapovem,
Kupuj testenine, ki meni dišé,
A to so ljubljanske, zapomni si že.
Reci trgovcu, naj ti družih ne vsiljuje
On dal ti bo, kar se v Ljubljani izdeljuje,
No, če ne bi imel ljubljansko blago
Izrazi mu željo in preskrbel ti je bo.

278 10-1

Gospodinja.

Katol. bukvarna v Ljubljani
priporoča 275 5-1

postne pesmi

za mešan zbor in orglje zložil **P. Hugo-lin Sattner** ord. ff. Mia. — Cena partituri po pošti K 1.60, partitura in glasovi po pošti K 3.20. vsak posamezen glas 40 vin.

Stanovanja

z 1, 2 oziroma 3 sobami se oddajo.

Kje pove kamnosek **Vodnik**. 287 1

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja o prerani smrti ljubljenskega brata, ozir. strica, gospoda

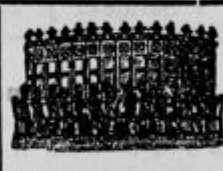
Antona Frölich

kakor tudi za spremstvo predragega pokojnika k večnemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo.

280

žalujoči ostali.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod „Narodno kavarne“.

—O— 276

Od nedelje 4. februarja do vštete
sobote 10. februarja 1906:

Potovanje po **Italiji.**

Zahvala.

Če nas je ob tako nenadni, nenadomestljivi izgubi prezasluznega predsednika družbe svetega Mohorja, milostljivega gospoda

Lamberta Einspieler-ja

infuliranega stolnega prošta, apostolskega protonotarja, konzistorijalnega svetnika, častnega občana več slovenskih občin itd. itd.

moglo kaj tolažiti, to je vseobče sožalje, ki se je vsestransko pojavilo ob njega nagli smrti.

Zato tem potom izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so nam izrazili svoje sožalje, in vsem udeležencem pri veličastnem pogrebu našega odličnega rojaka. Posebej se še zahvaljujemo prečastiti duhovščini, ki je v tako obilnem številu prihitela na pogreb, vsem zastopnikom redov itd. Istotako se zahvaljujemo vsem p. n. gospodom, ki so kot zastopniki visokih uradov, c. kr. dež. vlade, c. kr. dež. sodišča, c. kr. finančnega ravnateljstva, c. kr. rudarskega urada, slavnega dež. odbora, mestnega zastopa celovškega itd. pokojnika spremlili k zadnjemu počitku. Hvala iskrena dalje vsem cenjenim rodoljubom, ki so prihiteli od blizu in daleč, da pokojniku izkažejo zadnjo čast. Hvala vsem udeležencem pri pogrebu!

Nepozabljivemu pokojniku večni mir in pokoj!

V Celovcu, dne 7. februarja 1905.

Odbor družbe sv. Mohorja.

Odbor družbe sv. Mohorja potrtega srca naznanja vsem svojim udom, da je milostljivi gospod

Lambert Einspieler

predsednik družbe sv. Mohorja, infulirani stolni prošt, apostolski protonotar, konzistorijalni svetnik, častni občan več slovenskih občin itd. itd.

dne 3. februarja t. l. ob pol 5. uri popoldne, v 66. letu svojega prezasluznega življenja, nanagroma umrl.

Družba sv. Mohorja žaluje za njim kot svojim dolgoletnim tajnikom, podpredsednikom in predsednikom.

Pogreb je bil v pondeljek, dne 5. februarja ob pol 4. uri popoldne. Telo predragega pokojnika je bilo v korarski hiši in v drugič v stolni cerkvi slovesno blagoslovljeno in potem na pokopališču v Št. Rupertu v grobišču družbe sv. Mohorja pokopano.

Mrtvaško opravilo se je vršilo v torek dne 6. februarja ob 9. uri jutraj v stolni cerkvi.

V Celovcu, dne 7. februarja 1906.

279

Zakon za zavarovanje zasebnih nastavljenecv — sprejet.

Včeraj je državni zbor v drugem branju sprejel zakon o zavarovanju privatnih uslužbencev večinoma po predlogih odseka, v katerem je bil od slovenskih državljanov član „Slovenske zveze“ dr. Zitnik. Včeraj je hotel „mešati“ samo Vsenemec Stein, ki je predlagal, da bodi uradni jezik zavarovalnega zavoda samonemški. Ta predlog je vzbudil v zbornici mnogo hrupa, bil je pa odklonjen s 122 proti 104 glasovi, kar se čini, Jugoslovani in Poljaki pozdravljajo z živahnim ploskanjem.

Danes je državni zbor zakon sprejel v tretjem branju.

Tako je vsaj deloma izvršeno ono, za kar so se privatni uslužbenci berili leta in leta in za kar so nedavno povzdignili svoj glas tudi ljubljanski zasebni nastavljenici zbrani na shodu v „Unionu“. Gotovo je, da bo prihodnji parlament izvoljen po splešni in enaki volivni pravici le se izboljšal za zakon privatnim nastavljenecem. Ob tej priliki se moramo s hvaležnostjo spominjati dveh mož, naših rojakov, ki sta v dolgoletnem boju stala s peresom in besedo na čelu gibanja g. Ant. Blechschmidta na Dunaju in g. Silvestra Skerbinca, ki je sedaj knjigovodja v Ljubljani.

Naj bi tudi nadalje s svojimi bogatimi izkušnjami in sveti stala privatnim nastavljenecem zvesto ob strani!

Zakon obsega naslednje bistvene določbe:

Zavarovati se morajo vsi zasebni uradniki, ki so dopolnili 18. leto starosti in ake niso prekoračili 55. leta, ko stopi ta zakon v veljavo.

Nadaljni pogoji je, da ima taka oseba pri enem in istem gospodarju najmanj 600 kron letne plače. Zavarovane morajo biti tudi osebe v javni službi, ako nimajo pravice do pokojnine, oziroma preskrbnine v starosti ali za slučaj onemoglosti.

Težava pa je, naštetih vse vrste zasebnih uradnikov in javnih uslužbencev. Paragraf 1. pravi: Zavarovati se morajo uslužbenci z uradniškim značajem, dalje vsi oni uslužbenci, ki nimajo uradniškega značaja, pa opravljajo večinoma duševne ali višje plesne, n. pr. trgovski pomočniki in delovodje v tovarnah. Občinski tajniki, farmacevti, organizatori in podobni uslužbenci imenoma niso naštetih. Toda mnenje odseka, torej smemo reči zakonodajalca je, da tudi za te velja zakon, ako imajo kot občinski tajniki ali organizatori vsaj 600 kron letne plače. Izvzeti pa so uslužbenci države in cesarjevega dvora; dalje osebe, ki poslujejo neposredno pri izdelovanju blaga in opravljajo večinoma fizična dela, torej tudi obrtni, kmečki, gozdarski delavci in vajenci ter posli spleh. Diurnisti pa bodo morali biti zavarovani. V dvomljivih slučajih bode določevala politična oblast prve instance.

Paragraf 2. sedaj določa, da ta zakon ne velja:

1. za one zasebne nastavljenice, ki so že prestopili 55. leto;
2. ki so že zavarovani, ako pokojnine, provizije itd. dosežejo svote, določene v tem zakonu;
3. ki trajno bivajo izven države, n. pr. v Nemčiji, Ameriki ali tudi v Bosni in Hercegovini.

Razdelitev zavarovancev.

Vladni načrt določa le tri plačilne razrede. Odsek je razdelil zavarovance v šest razredov in sicer: 1. z letno plačo 600 do 900 K; 2. z letno plačo od 900 do 1200 K; 3. od 1200 do 1800; 4. od 1800 do 2400; 5. od 2400 do 3000; 6. z letno plačo nad 3000 K. V to plačo pa se vštejejo tudi stanarine, aktivitetne in funkcijske doklade ter dohodki „in natura“.

Za stanarine se odmeri 15% plače, za prosto stanovanje s kurjavo in svečavo

20%, s hrano 33,3%. Darila se vštejejo, ako iznašajo tretjino redne plače.

Vlada bode naredbenim potem izdala natančnejše določbe.

O nekaterih izjemah smo že včeraj poročali med telefonskimi poročili. Dobimo pa poročila o nekaterih paragrafih še z Dunaja.

Kdor bi želel kaj pojasniti, naj se obrne z vprašanjem na uredništvo „Slovenca“ in naj priloži za odgovor znamko. Dobil bo takoj zaželeno pojasnilo.

Skrb za reveže.

Predavanje „Slov. kršč. socialne zveze“ dne 6. t. m. je bilo obiskano jako dobro. Predaval je dr. Krek o beračih. Dolžnost naša je, da skrbimo za berače. Pri nas je ta skrb prepuščena občini, a ne skrb tako, kakor bi bilo želeli. Občine se uradi, in zato gledajo, da hitro odpravijo stranke. Delati bi se moralo na ustanovitve hiralnic po vseh občinah in osobito v takih, kjer imajo tovarne. A so tudi reveži, ki imajo družine. Skrb za take reveže bi morala biti urejena po Elbersfeldovih načelih. Prostovoljni ubožni očetje naj bi imeli skrb za reveže. Pridobe naj si zaupnikov, ki naj bi stali revežem z dobrim svetom na strani. V katoliških krajih pa je najboljše, da bi prevzele skrb za reveže Vincencijeve konference, preosnovane tako, da bi prepregle organizacija vso deželo in bi imela družba meške in ženske edelke. A ne samo občina, tudi vsak posameznik skrbi po svoji moči za reveže.

Po velikih mestih imajo tudi društva za podperje revežem. Na vratih svojih stanovanj imajo člani takih društev napis, da je tu beračnega prepovedano. Zahtevali so tudi že, da bi se po postavi zabranilo deliti miloščino, a to ni pravično, ker s svoje lastnino lahko pač vsak stori, kar hoče. A nimamo same beračev. Imamo tudi krepke ljudi, ki bi radi delali, a dela ne dobe. Za brezposelne potujoče osebe imajo po nekaterih avstrijskih deželah, tudi na Stajerskem, oskrbovališča (Natural Verpflegsstation). Tu dobe različno preskrbo, enkrat, dvakrat in tudi trikrat na dan hrano. Za to, kar dobe, morajo tudi nekaj delati! Seveda se ne poslužujejo oskrbovališča same pošteni delavci, marveč tudi lenuhi.

Po nekaterih državah imajo tudi delavske kolonije. V Nemčiji jih je približno dvajset. Ustanove se zlasti po krajih, kjer je trajno delo, n. pr. osuševanje močvirja, izboljšanje zemljišč itd. zagotovljeno. Vstop v delavsko kolonijo je prostovoljen za gotovo debe. Oskrbovanci debe oskrbe, a podvreči se morajo hišnemu redu. A pritožujejo se, da jih je 70%, ki petu ejo iz kolonije v ječo, iz ječe v prisilno delavnico, po oskrbovališčih in nazaj v kolonije, če jih zopet sprejmejo. Pritožujejo se tudi, da oskrbovanci ne drže pogodjenega časa in mnogo krat prej bežejo.

Dve ali tri kolonije imajo v zvezi s kolonije zavetišča za pijance. Ti azili so velike važnosti. Ustanovljeni so v misli na resnično načelo, da le popolna abstinenca ozdravi pijanca.

Na Nemškem so tudi že večkrat mislili na kolonije za kazence. Rusi imajo svojo Sibirijo, kamor pošiljajo svoje hudodelce, Nemci pa devolj zemljišča v osrednji Afriki. Mi imamo žalibog le Ameriko, kamor pa hodijo naši najboljši ljudje. Take kolonije za hudodelce so jako priporočljive. Izkušnja uči, da so v tujini, kjer jih nihče ne pozna, postali najboljši ljudje oni, nad katerimi so doma že vsi zlomili palice.

Imamo tudi prisilne delavnice. A te ne dosega svojega namena. Dosegle bi jih le, kakor tudi ječe in kaznilnice, ko bi bili po njih nastavljeni le duhovniki, uradniki, pazniki abstinenti. Take bi ne s silo, ampak po lepem zgledu postali oni, ki se vsem gejujajo, zopet pošteni ljudje.

Društvo „Abstinent“.

Društveni shodi

V nedeljo, dne 28. pr. mes. je priredilo društvo v D. M. v Polju dobro obiskano shod, na katerem je predaval društveni predsednik dr. Krek o alkoholizmu in delavstvu. V natančnem in zanimivem predavanju je podal gospod predavatelj jasno sliko o neizmerni škodi, katero povzroča pitje alkoholnih pijač med delavstvom; nasprotno pa je postavil pred duševne oči množestevilno zbranemu poslušateljstvu, lepo, razveseljujočo sliko delavca - abstinenta. Društveni tajnik je na to poročal o društvenem stanju in dolžnostih članov. — Izmed navzočih je prijaviło društvu svoj pristop 19 članov in članice.

V nedeljo, dne 18. t. m. priredi društvo enak shod v St. Lambertu ob Savi. Iz naših dopisov.

Vrl kmečki fant nam piše: „Ako bi mogel vsem povedati kakšna dobrot je biti „abstinent“, saj bi se je vsak poslužil. Jaz sem prav močno pil, vsak dan gotovo mero, včasih tudi preveč. Kakor hitro je začela „Piščalka“ izhajati sem se precej nanjo naročil. Odločil sem se tudi, da postanem abstinent, pa nisem imel „korajže“, sem se bal ljudi, kaj bodo rekli. Na god svojega očeta pa sem naredil trden sklep, da očetu za vzelo, en mesec ne bom poskusil nobene alkoholne pijače. To držim do danes, četudi mi je bilo prve dni hudo, in bom držal tudi v naprej.“

Pristopnice. Vsem priglasenim članom se se poslane s pravili tudi pristopnice ozir. obveznice. Prosimo, da se nam iste kmalu izpolnjene vrnejo, ker drugače priglasenca ne moremo smatrati našim članom. Pri tej priliki ponavljamo, da od svojih članov ne pobiramo nikake članarine, pač pa sprejememo v pokritje naših tiskovin in brošur, katere nameravamo izdati, prostovoljne prispevke od naših prijateljev.

„Piščalka“. Našim članom priporočamo, da se naroče na to naše glasilo in jih obenem opozarjamo na prihodnje številko, ki izide sredi tekečega meseca. Prišla bo namreč izvrsten članek pod naslovom „Beseda našemu izobraženstvu“.

Leonova družba.

Sinoči je predaval prof. Evgen Jarc v pevski dvorani „Uniona“ o ljudskih univerzah s posebnim ozirom na organizacijo ljudskih predavanj pri nas. Praktično in aktualno predavanje je privlačilo mnogo članov in gostov. Prof. Jarc je na podlagi obširnega statističnega materiala, ki pa ga je skrbno razbral in razvrstil, pokazal, kaj se je storilo že drugod za ljudsko izobrazbo, kako se iz moderno urejenih univerz izrasle kot njih ekstenzija ljudske univerze v največji prid ljudski probudi in ljudskem razvoju. Kazal je zlasti na zgled male Danske, kako se je duševno in gmotno povzpela na relativno malone prvo stopinjo za Angleško. Vrlo zanimivo in poučno predavanje z aplikacijami na naše razmere je vzbudilo živahno priznanje in interesantno debato, ki so se je udeležili zlasti gg.: dr. Krek, dr. Lampe, Mandl, Ravnikar, Finžgar, Podlesnik in dr. Razgovor se bo še nadaljeval prihodnjo sredo 14. t. m. Razpravo samo bo objavil „Katoliški Obozornik“.

Stajerske novice.

Š V konkurzu je trgovec Ivan Rizmal v St. Juriju ob Taboru in krojač Ivan Latzko v Mariboru.

Š Zreče. Člani novoizvoljenega krajnega šolskega sveta so dne 4. t. m. izvolili za načelnika g. Jožefa Preskerja, za namestnika pa Matija Karba. — Okrajni šolski svet je imenoval gospoda Preskerja tudi za krajnega šolskega nadzornika.

Š Iz politične službe. Dr. H. vitez pl. Koch-Thannheimb, c. kr. komisar pri mariborskem okrajnem glavarstvu, je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Celje, okrajni komisar Rudolf Renelt iz Celja v Ljutomer in konceptni

praktika t pri namestništvu v Gradcu, dr. Pavel Terzaglav, je prestavljen v Celje.

Š Poročil se je dne 3. t. m. v Komajah gospod Bogomir Hude, trgovec v Tepanjah pri Konjicah, z gđ. Matildo Arzenškovo. hčerko gospoda nadučitelja v pekoju A. Arzenška iz Stranice.

Š Nesreča v vodnjaku. V St. Lenartu v Slov. goricah je vodnjak Josip Fras šel prekmalu gledat v vodnjak, katerega je kopal in v katerem je v skalo dejal dinamita. Ko je prišel do skale, se je dinamit vžgal in težko ranjen se je Fras zgrudil na tla. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

Književnost in umetnost.

* Postne pesmi za mešan zbor in orglje, zložil P. Hugolin Sattner. Cena partituri po pošti K 160, z glasovi vred K 320, pesamezni glasovi po 40 v. Lepa, jako priporočljiva zbirka! Gospod skladatelj se odlikuje po finem okusu v glasbenih stvarih in tudi ta zbirka nam dokazuje, da izpod njegovih rok ne pride nič vsakdanjega. Zbirka obsega 8 postnih pesmi: Trpljenje Jezusovo, Jezus na križu, Opomin k pokori, Žalostni rožni venec, Sedem besed Jezusovih na križu, Trpljenje Jezusovo, Veliki četrtek in Smrt Jezusova na križu. Pesmi se zložene večinoma v molu in imajo lepe izrazite melodije; harmonija je umetniška, a ne pretežka. Priporočamo vsem cerkvenim zborom. Naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* „Cigani“, šaloigra, ki jo je zagrešil anonimus I. Dolinar, je glasilo naše plesnive liberalne inteligence take vse, da jo prištevamo med „najboljše slovenske igre tega žanra“. Dobro bi bilo, da bi ta ničvredna igra, ki niti ne sodi v „Kasperltheater“, nikoli ne bila zagledala slovenskega odra, še boljše pa, da bi se med nami ne pojavljale take kritike, kakor jih je prinesel „Narod“ o tem „šaljivem“ ciganem zmašilu. Neki siromašni bogsigavedikó je v tej igri sredi njenih prismojenih vpletenih nemških šal iztaknil vse „polno humorja“, najbrž tudi ni navajen drugih dovtipov, kot tistih predmetnih in malomestnih, kar jih mrgoli v tej „šaloigri“, ki ji zgolj iz literarnih ozirov želimo na našem odru, da v miru počiva. Tudi dejanje se „kritiku“ zdi „gladko“, prizori „efektni“, sujet „spretno obdelan“. Če bi smel o igri po listih soditi naš parter, ki se pri vsakem surevem dovtipu reži in za katerega pri nas spleh nobeno delo ni, ki ima kaj idejne vsebine, ali je vsaj psihiološko precizno izvedeno, bi kritika vendar izpadla malce duhovitejša, kot jo je zmazal Narodov „kritik“. In to glasilo hoče biti „moderne!“ Cankarja nam manjka ali pa tistega Rimljana, ki je dejal: Difficile est, satyram non scribere.

* Literarna kritika je dosegla vrhunec abderitstva menda ravno te dni, ko „Slovan“ prištevava A. Aškercu med slovenske pesnike „klasike!“ Da ima Aškerc svoje vrednosti, nikdo ne taji, a da „stoji snovno, oblikovno in idejno na čelu slovenskega slovstva“, je smešna tirada, ki se je more iznebiti samo list, ki sam pred sabo nima spoštovanja.

V Aškercem najnovejšem oblikoslovju tiči precej šablone, ideje njegovih „Mučnikov“ in „Trubarja“ pa ne dosežejo niti nivo kakega provincijalnega liberalnega lista. „Idejno“ so Aškercu že zdavna nadkričili tisti mlajši pesniki, katere je on kot urednik „Zvona“ nekdaj z viška ignoriral in jih sedaj mora nehote priznavati. Kake zoprne je smrad kadila, ki odevajo vanj naši literarni boaci svojega Buddho!

Kupujte narodni kolek!

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čekl in nakaznicami.

2291 61

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Rekompt in inkasso menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Horana naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čekl in nakaznicami.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borski.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.

67 150—13

Borzna poročila. Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurs dunajske borze 7. februarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.05	100.25
4% srebrna renta	100.—	100.20
4% avstrijska krona renta	100.20	100.40
4% zлата renta	118.35	118.55
4% ogrska krona	96.10	96.30
4% zлата	114.70	114.90
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.75	101.75
4% češka dež. banka k. o.	100.—	100.15
4% ž. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.30	101.30
4% pošt. kom. k. o. z 10% pr.	106.70	107.70
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.90
4% hip. banke	100.—	100.80
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.75	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1.	316.85	318.85
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.75	101.75

Srečke.	Denar	Blago
Srečke od l. 1860 1/2	197.—	199.—
" 1864	289.75	291.75
" tizske	160.50	162.50
" zem. kreditne I. emisije	296.50	306.50
" II.	298.50	308.50
" ogr. hip. banke	264.—	273.50
" srbske á frs. 100.—	100.—	109.50
" turške	151.—	152.—

Basilika	Denar	Blago
Kreditne	476.—	487.—
Inomoške	79.—	85.—
Krakovske	92.—	99.—
Ljubljanske	61.50	68.—
Avstr. rud. kriza	52.—	54.—
Ogr.	33.40	35.30
Rudolfove	57.—	63.—
Salcburške	72.—	78.50
Dunajske kom.	529.50	539.50

Delnice.	Denar	Blago
Južne železnice	130.25	121.25
Državne železnice	669.—	670.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1629.—	1638.50
Avstr. kreditne banke	672.75	673.75
Ogrske	787.75	788.75
Živnostenske	246.—	247.25
Premogokop v Mostu (Brüx)	658.—	660.—
Alpinske montan	536.75	537.75
Praške žel. ind. družbe	2659.—	2669.—
Rima-Murányi	535.75	536.75
Trbovlske premog. družbe	277.—	280.—
Avstr. orožne tovr. družbe	568.50	569.—
Češke sladkorne družbe	160.—	162.—

Valute.	Denar	Blago
C. kr. cekin	11.33	11.38
20 franki	19.09	19.12
20 marke	23.48	23.54
Severci	23.97	24.05
Marke	117.325	117.525
Laški bankovci	95.50	95.70
Rublji	250.50	251.25
Dolarji	4.84	5.—

Kovaške pomočnike

kateri so dobro izurjeni v podkovstvu ali pa v izdelovanju kočij, ravno tako tudi

vajence

ob svoji hrani in stanovanju, proti primerni plači sprejme takoj 253 5—4

Peter Keršič
tovarna vozov, Šiška pri Ljubljani.

Dober kočijaž, neoženjen,

dobi takoj stalno službo. 224 3—3
Ponudbe naravnost na oskrbnišvo ljublj. škof. graščin, Gornjičgrad, Štajersko.

Dober postranski zaslužek

dobi vsaka oseba (tudi dama) v vsakem tudi najmanjšem kraju na Slovenskem proti neznatnem pismenem opravilu. Og. učitelji, trgovci, obrtniki in občinski tajniki imajo prednost. — Ponudbe na upravnishvo tega lista pod šifro: „Pismeno opravilo“. 208 3—3

V najem se dá

strojarna

z vsem potrebnim orodjem; dobra voda tekoča v strojarno. Tu so tudi stolpe za čreslo. — Več se izve pri lastniku Ivanu Babnik, Ig - Studenec št. 87/140. 259 5—3

Dva lepa, velika lokala

pripravna za večjo pisarno, skladišče ali tudi prodajalno se za maj - termin odda v najem na Radeckega cesti št. 6. — Natančneje se izve istotam. 261 3—3

je najboljša in najfinejša
čistilno sredstvo.

Hiša,

njiva, travnik itd. z vsem, kar spada k hiši, sposobna za krčmarsko obrt ali drugo trgovino, novo prezidana, blizu nove železniške postaje, se iz proste roke prodaja pod ugodnimi pogoji. — Pojasnila daje lastnik M. K. v Nomenju štev. 5, pošta Boh. Bisrlica. 263 3—2

Pouk v glasbi.

Mojster za celo, kakor tudi druge instrumente, za lok ali pihala, nagnanja tem potom p. n. občinstvu, da pravzema naročila za pouk na vsa glasbila, bodisi doma ali izven doma, posamezno ali v skupinah. — Cena zmerno. — Prijave sprejema in daje pojasnila

Otokar Žuško
Sv. Petra cesta 7, hotel „pri avstr.“
266 3-2 cesarju, JJ. nadstr.

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, verande, kuhinje, kleti in porabo vrta se prav po ceni odda, Gruberjevo nabrežje 6 (vila). 254 3—2

Lovski pes

prepeličar, velik, rjave barve, z belimi progami, ki čuje na ime „Pazi“, se je zatekel.

Oddati ga je I. Rozmanu v Vevčah, pošta D. M. v Polju. 260 3—3

Primerno službo

išče c. kr. orožn. stražmojster v pokoju; sprejme službo v mestu ali izven mesta na deželi. — Naslov pové upravnishvo „Slovenca“. 264 3—2

Stanovanje

obstoječe iz ene sobe in pritliklin se odda s 1. majem

v Cigaletovih ulicah št. 3 poleg sodnije. Več pové hišnik istotam. 247 3—2

Razglas.

V Kranju je popolniti
službo občinskega redarja

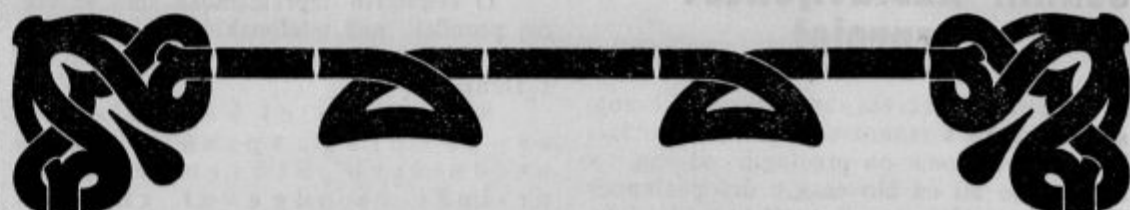
z letno plačo 720 K, prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci zmožni slovenskega in nemškega jezika naj vložijo lastnoročno pisane prošnje do 14. februarja t. l.

pri županstvu. 225 2—2

Dosluzeni orožniki in vojaki imajo prednost.

Županstvo v Kranju
dné 31. januarja 1906.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Postni govori:

Schuster, 2 Zyklen Fastenpredigten. I. Der gute Hirt. II. Maria Magdalena. S poštino K 1.70.

Bellen, Sünde und Sühne. S pošt. K 1.54.

Kolberg, Die Werke der Genugtuung. S pošt. K 1.30.

„Die Busse in Passionsbildern. S pošt. nino K —.80.

Schlör-Katschner, Fastenpredigten. S pošt. K 2.60.

Grundkötter, Sechs Fastenpredigten über die letzten Dinge des Menschen. S pošt. K —.80.

Denifle-Schultes, Die katholische Kirche und das Ziel der Menschheit. S poštino K 1.80.

Dröder, Die acht Seligkeiten Jesu und die moderne Welt. Neun Vorträge für gebildete Stände. S poštino K 2.—.

Hofmann, Opfergang des Sohnes Gottes. Sieben Vorträge über den Kreuzweg in seiner Beziehung zum Hohenpriestertume und zum Opfer des Sohnes Gottes. S poštino K 1.54.

Bellen, Die letzten Worte des sterbenden Erlösers. S poštino K 1.54.

Plett, Kreuzessplitter. S poštino K 1.70.

Fuhr, Von Gethsemani bis Golgatha. S poštino K 1.30.

Stingeder, Die brennendste aller Lebensfragen. S poštino K 1.05.

Stingeder, Gottes Antwort auf die brennendste aller Lebensfragen. S poštino K 1.60.

„Eines nur ist notwendig“. Sieben Fastenpredigten. K —.95.

Huhn, Fastenpredigten in 3 Zyklen. Mit Anhang: Exercitien-Vorträge für Männer. Po pošti K 3.10.

Hecher, Die sieben Kreuzesworte Jesu Christi. Po pošti K 1.30.

Hecher, Frauengestalten am Leidenswege des Herrn. 7 Fastenpredigten über die Busse. K 1.90.

Diessel, Fastenpredigten. 10 zvezkov:

„ Die grosse Gottesthat auf Golgatha. S pošt. K 1.88.	
„ Der Karfreitag. „ „ 1.88.	
„ Die Erde, Die Heimat des Kreuzes. „ „ 1.40.	
„ Der Schlüssel zum Himmel. „ „ 1.88.	
„ Der Rettungsanker der Sünder. „ „ 1.88.	
„ Der Tod der Sünde Sold. „ „ 1.64.	
„ Die Rechenschaft nach dem Tode. „ „ 1.88.	
„ Der grosse Tag der Ernte. „ „ 1.88.	
„ Das Leiden in ewiger Nacht. „ „ 1.88.	
„ Das glückliche Jenseits. „ „ 1.88.	

